

## TRENING UPRAVLJANJE PODACIMA

### I OTVORENU NAUKU U HORIZON EUROPE PROGRAMU

11. i 13. maj od 10-15h | Online - Zoom aplikacija

#### ZAŠTO BAŠ SADA?

Naglasak u Horizon Europe programu se pomera sa otvorenih podataka na upravljanje istraživačkim podacima (Research Data Management) i obavezan je deo aplikacionog formulara koji se ocenjuje. Horizon Europe ide dalje od otvorenog pristupa (*Open Access - OA*) ka otvorenoj nauci (*Open Science - OS*) i pokriva ceo proces upravljanja projektima, od pripreme predloga projekta do implementacije i pisanja izveštaja. Integracija, ne samo obaveznih već i preporučenih OS praksi postaje neophodna da bi se dobio visok rezultat evaluacije.

#### ŠTA ĆE UČESNICI NAUČITI?

- Koji su osnovni principi i prakse Otvorene nauke
- Razlike u odnosu na Horizon 2020 (2014-2020)
- Kako adresirati Otvorenu nauku u Horizon Europe projektnom predlogu
- Koje su ugovorne obaveze i zahtevi u vezi sa Otvorenom Naukom i Upravljanjem podacima
- Kako odgovoriti na zahteve za ispunjenje FAIR principa
- Kako obezbediti potreban otvoren pristup naučnim publikacijama
- Kako ispuniti zahteve za upravljanje istraživačkim podacima i otvoreni pristup
- Koji su kriterijumi za izbor pouzdanih repozitorijuma za istraživačke podatke
- Kako da napišete Plan upravljanja podacima (DMP) i koje su razlike u odnosu na H2020

#### PRAKTIČNE VEŽBE

- Izbor jednog od ponudjenih repozitorijuma i inicijalno upoznanje sa mogućnostima
- Provera FAIR principa izabranog repozitorijuma
- Provera OA statusa izabranog časopisa
- *FAIRification* process nad istraživačkim podacima

#### KOME JE NAMENJEN TRENING?

Trening je namenjen istraživačima, administraciji i menadžmentu institucija i organizacija koje planiraju da podnesu predlog projekta za EU program za istraživanje i inovacije Horizon Europe bez obzira na polje istraživanja ili inovacija, ali i onim institucijama koje sprovode Horizon projekte.

#### KO JE TRENER?

DR VESNA MANDIĆ, profesor Fakulteta inženjerskih nauka Univerziteta u Kragujevcu, ima preko 30 godina iskustva u sektoru edukacije i 17 godina iskustva u pisanju i implementaciji EU finansiranih projekata. Koordinator je 16 međunarodnih projekata i partner na 3 EU projekta iz različitih EU programa (FP6, EUREKA, IPA SEE, ERASMUS+, TEMPUS itd.)

#### KOJA JE CENA TRENINGA?

Cena učešća na 2-dnevnom online treningu je 120 evra, moguć popust od 10% na rane prijave do 01.05.2022.

PROGRAM I AGENDA – DAN I, 11. maj od 10-15h

10:00 – 10:45

Principi Otvorene nauke u HE

- Otvorena nauka (*Open Science – OS*) – novi pristup naučnom procesu zasnovan na otvorenom kooperativnom radu, alatima i širenju znanja
- Research Data Management (RDM) - naglasak u HE programu se pomera sa otvorenih podataka na upravljanje istraživačkim podacima
- Osnovi principi OS u HE - otvoren pristup naučnim publikacijama, upravljanje istraživačkim podacima, dodatne OS prakse (validacija naučnih publikacija, vanredne situacije)
- Kako adresirati OS u HE projektnom predlogu

11: 00 – 12:00

Ugovorne obaveze i zahtevi za OS i RDM (*Grant Agreement - Art*

- Plan upravljanja podacima (*Data Management Plan - DMP*) u skladu sa FAIR-om
- Zahtevi za skladištenje istraživačkih podataka
- Trajni identifikatori (*Persistent identifiers - PIDs*)
- Uslovi za licenciranje
- Zahtevi za validaciju
- Zahtevi za metapodatke

12:15 – 13:15

FAIR principi (*Findability, Accessibility, Interoperability and 'ity'*)

- Šta su istraživački rezultati (*research outputs*)
- Tumačenje FAIR principa
- Kako ispuniti zahteve za ispunjenje FAIR principa
- Primeri

13:15 – 14:00

Radionica 1 - Izbor jednog od ponudjenih repozitorijuma

14:15 – 15:00

Radionica 2 – Provera FAIR principa izabranog repozitorijuma

PROGRAM I AGENDA – DAN II, 13. maj od 10-15h

10:00 – 10:45

Otvoreni pristup naučnim publikacijama

- Objavljivanje naučnih publikacija (mašinski čitljiva elektronska kopija)
- Deponovanje publikacija u pouzdane repozitorijume
- Licence i alati za otvoreni pristup deponovanim publikacijama
- Primeri nekomercijalnih pouzdanih repozitorijuma i alata za otvoreni pristup

11: 00 – 12:00

Upravljanje istraživačkim podacima (*Research Data Manment*)

- Principi RDM
- Metapodaci i standardi
- Kriterijumi za izbor pouzdanih repozitorijuma za skladištenje i deljenje istraživačkih podataka
- Dugotrajno čuvanje podataka
- Potrebni resursi za održivo upravljanje podacima koje je u skladu sa FAIR principima

12:15 – 13:15

Plan upravljanja istraživačkim podacima (*Data Management Pl*)

- Opis podataka, prikupljanje i ponovno korišćenje postojećih podataka
- Metodologija prikupljanja novih istraživačkih podataka, organizacija i kontrola kvaliteta
- Skladištenje i čuvanje podataka u toku istraživačkog ciklusa (projekta)
- Uskladjivanje sa ugovornim i etičkim zahtevima, kodeksima, pravima intelektualne svojine itd.
- Uslovi otkrivanja i deljenja podataka, dugoročnog čuvanja
- Provera kompatibilnosti sa FAIR zahtevima
- Primeri DMPs

13:15 – 14:00

Radionica 3 - Provera OA statusa izabranog časopisa

14:15 – 15:00

Radionica 4 – *FAIRification* process nad istraživačkim podacima